

Film jako zdroj informací

Mgr. Jan Kolář

Tento projekt je spolufinancován Evropským
sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **FILM V OSNOVÁCH**

- *Estetická výchova*

- *Specifika filmového média (jeho role v popkultuře, vliv na sociální uspořádání a návyky...)*

- *Film jako zdroj stereotypů*

- *Film jako zdroj informací*

Film ve vyučovací hodině 1

VÝHODY

- motivace žáků (propojení „soukromého“ a „institucionálního“ zdroje poznatků, obměna standardního typu školních aktivit...)
- vizuální, nikoli textový zdroj informací (jiný typ učení, rozvoj jiného typu kompetencí, posílení kritického přístupu ke zdrojům informací...)
- kombinace výuky a mediální výchovy (odhalování mediálních stereotypů, aspekty sociálního konstruktivismu, role propagandy, intermedialita, „mýtická“ povaha dějin atd.)

Film ve vyučovací hodině 2

NEVÝHODY

- autorská práva (celé filmy vs. ukázky; zdroje; stahování filmů a internetové pirátství...)
- technická náročnost (hardwarové požadavky; software pro přípravu ukázek...)
- časová náročnost (45 min. vyučovací hodiny vs. 120 min. filmu...)
- nevhodné použití (ilustrace, vycpávka času, nejasné či nesrozumitelné zadání...)

Film ve vyučovací hodině 2b

ŘEŠENÍ?

- práce s *ukázkami* (citace podle [§31 Autorského zákona](#); veřejné zdroje – YouTube, Vimeo atd.)
- stahování vs. sdílení (Rapidshare vs. Torrent)
- freeware programy (Virtual Dub, Windows Live...)
- používání pracovních listů
- rezignace na estetiku
- délka ukázek
- komparace...

MATERIÁLY A INSPIRACE

FILM

- [Filmoteka szkolna](#)
- [ÚSTR](#)
- [Jeden svět na školách](#)
- [Být v obraze](#)
- **Artcam**

TEXT

- [Cinepur](#)
- [Illuminace](#)
- [Host](#), Host do škol
- [Pandora](#)
- [Živel](#)

- [Zóna](#)

MOŽNOSTI FILMOVÉHO KLIPU 1

NACISTICKÁ PROPAGANDA

Triumf vůle, r. Leni Riefenstahl (1935)

Možná témata:

- Nacistická ikonografie
- Vizualizace ideologie
- Dokument a inscenovaná realita
- Prostředky manipulace

MOŽNOSTI FILMOVÉHO KLIPU 2

A. PASÁŽE K DISKUSI

- titulková sekvence
- Norimberk jako Valhalla
- vztah *Vůdce-národ*
- choreografie pro objektiv kamery (srov. scéna přiletu)

B. NÁVRHY KE KOMPARACI

- další příklady nacistické propagandy (Walter Ruttmann, *Der Deutsche Panzer* 1940; Arno Breker)
- protektorátní propaganda (Jiří Krejčík...)
- kontrastní zobrazení Německa 30. let (*Menschen am Sonntag* 1930, August Sander...)

FILM A SPOLEČENSKÉ VĚDY - PŘÍKLADY

Filosofie

- Matrix
- Star Trek

Etika

- Skafandr a motýl
- Dexter

Gender studies

- New queer cinema
- Xena

Právo

- Rudý prach
- Krátký film o zabíjení

Dějepis

- Soukromé století
- 300, Království nebeské

Antropologie

- Šílení mistři
- Nanuk, člověk primitivní

Př. 1: Multikulturalismus a rasové stereotypy

A. Koloniální a postkoloniální stereotypy

- *Africa Addio, Černý jestřáb sestřelen, Milionář z chatrče*

B. Realita vs. Idealizace

- *Gádžo dilo, Dům k pověšení, Marian*

C. Možnosti alternativní perspektivy

- *Sama v Africe, Mezi zdmi*

D. Kulturní globalizace

- *Volavka, Skrytá identita*

E. Hranice politické korektnosti

- *Play, Kód neznámý, Nahota na prodej*

Př. 2 Vizualizace holokaustu

i. využití archivních materiálů

- *Noc a mlha*

ii. využití pamětníků

- *Šoa*

iii. využití fikce

- *Schindlerův seznam*

Otázky:

- možnosti manipulace
- etické hranice dokumentu
- hranice zobrazování

Př. 3: Jan Palach – de/konstrukce jednoho mýtu (1)

A. Dobové zdroje

- **tiskové zprávy**
- **svědectví**
- **oficiální filmové a
televizní zpravodajství**
- **„trezorové“ dokumenty**

Př. 3: Jan Palach – de/konstrukce jednoho mýtu (2)

B. Typy aplikací

- **komparace
oficiální/neoficiální
perspektivy v tisku a
ve filmu**
- **komparace
dokumentárních
filmů**
- **palachovský
symbolismus**
- **politická/nepolitická
perspektiva**
- **etický kýč**
- **možnosti alternativy?**

Děkuji za pozornost.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ